

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1924 szeptember 19.

257. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon száma: Kiadóhivatal 3-58. . Szerkesztőség 5-10

Elfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A föld

Borzalmas méretűvé hatalmasodik el az a polgárháború, mely immár tizenkét éve szakgatja két vérező részre a mennyei birodalmat. A kínai falon keresztül alig érkezik olyan hír az európai emberhez, mely tudná üvöltöni égbekiáltó szenvedéseit. Az európai embert fájdalmas drótkötelei bilincselik le megoldatlan problémáihoz, alig jut el füléhez valami nyugtalanító morajlás az idegen világok sorstragédiájából.

Kínában négyszázmillió ember áll szemközt egymással, négyszázmillió ember vívja tizenkét év óta a világtörténelem legnagyobb polgárháborúját. Az amerikai szabadságharc folytatódik most a kínai falon túl, Észak küzdelme Dél ellen. S a két háborús félhez embersűrűk rengetegei szegődnek szövetségesekül, hogy még irtózatossabb méretű legyen a harc s még kibékíthetlenebbek legyenek az ellentétek. Észak-Kína az orosz szovjet segítségét nyerte meg és a déliek soraiban már ott küzdenek az ind segédcapatok. Az orosz fanatizmus s a hindu megszállottság ütköznek össze a sárga folyók völgyében. S az európai civilizáció hűbéres hatalmai mint a sakalok, ott settenkednek a fölmérhetetlen kiterjedésű harctéren. Amerika az északi csapatot segíti municióval, Japán a délieket, Anglia mindakettőt.

Vajon mi mozdította meg ezt az eleven Sárga-tengert, mi militarizálta a sárga ember lelkét, mely ötezeresztendővel ezelőtt már selyemben járt, porcellángyártott, költöket tartott el s talán a puskaport is ismerte. Mi vitte közéjük a háború vérszagát, a tömegörület baktériumait, mi adott a kezükbe fegyvert, hogy egymást öljék azok, akiket az európai civilizáció ellen megvédett a Nagy Fal s az idegen kultúra. Kínában valóban az amerikai szabadságharc nyult ki, nemcsak azért, mert ott is Észak harcol Dél ellen, hanem azért is, mert valóban szabadságot folyik a küzdelem. Az amerikai szabadságharc a rabszolgát akarta felszabadítani, a kínai polgárháború pedig — a földért folyik.

A magántulajdon szentsége és a földet osztó agrárreform állította csatasorba Északot és Keletet, a földbirtokosokat és a nincsteleneket. A szociális igazság követelése ellen nem volt elég védelem sem a Nagy Fal, sem az idegen kultúra. A mongolok legendás hadseregeit föltartóztatták a falak, tövében meg kellett torpanni minden hódító szándékának, de az igazság kopogtatására lehuilottak a falak s megnyitot-

tak az idegen kultúra sorompói.

Caesar földet osztott szét a legionáriusok között s földet kaptak Napoleon veteránjai is. Nagy Sándor is csak földosztás ígéréstével tudta harcba kényszeríteni lázadó cohorsait. Azt a nemzeteket, amelyek tett valamit a maga életének a mentésén túl, amelyek, ha ölt, ha gyilkolt, ha rombolt, de küldetést teljesített, nem lehetett soha elzárni a földtől. A föld nemcsak első ringatónk és végső nyughelyünk, de az emberi törekvés igazi célja, az igazi jutalom, az igazi fizetség.

Van-e még nekünk szükségünk arra, hogy nagy világégek lángjainál a gondolatok fénycsóvái mellett, négyszázmillió embert — hogy eltörpül még a világháború is eme borzalmas összecsapás méretei mellett! — fölfegyverző igazság öröktüzenél mércsikéljük,

panaszoljuk, igazoljuk a magunk tragikus bánatát. Minden háború, vér, öldöklés, az emberi erőnek és az emberi értelemnek minden erőfeszítése a földért folyt és a földért folyik. A világtörténelem csak egy véres agrárreform, a nincstelenek küzdelme a birtokosokkal. Ide egyszerűsödik minden, s mint az ember, innen indul ki s ide tér vissza minden gondolat is. Az emberiség legnagyobb jöltevéje az volt, aki először vetett el buzát s az emberiség legnagyobb jöltevéje az lesz, aki ebben a százmillió évek óta folyó perben végső igazságot tesz.

... Szegény jugoszláviai nincstelen magyar, szegény kuruc földetlen Esze Tamások, minden földrengés és minden égi jel, minden lángcsóva és minden öröktűz a ti földhöz való ősi és örök jusotokat igazolja.

A Radics-párt követeli az agrárminiszteri tárcát

A király hazaérkezése után történik meg a döntés

Beogradból jelentik: A Radics-párti delegátusok elutazása után csendes napja volt a belpolitikának, annál is inkább, mert még nem történt végleges döntés Radicséknak a kormányban való elhelyezkedéséről, aminek kérdését előbb még a királlyal is tisztázni kell. Tekintettel arra, hogy az uralkodó a bélyei uradalomban vadászik, Petrovics Nasztáz belügyminiszter elutazott Bélyére, hogy referáljon a királynak az általános helyzetről, különösen pedig a Radics-párt részére fenntartott tárcák betöltéséről.

Macsek dr., a Radics-párt delegátusa, aki Predavec társaságában a kormánnyal folytatott tárgyalások befejeztével visszautazott Zagrebbe, elutazásakor a következőképpen nyilatkozott tárgyalásairól a sajtó képviselőinek:

— Eleinte azt kívántuk, hogy pártunk egy tagja tárcánélküli miniszterként lépjen a kormányba, azonban jobbnak találtuk, hogy reszortokat vállaljunk. Mi ebbe beleegyeztünk és a betöltetlen tárcákat követeltük magunknak, hogy ne idézzünk elő nagyobb megrázkódtatásokat. Az egyedüli miniszteri tárcsa, amely már be van töltve és a magunk számára kértük: az agrárreform-miniszterium. Jelöltjeink egyébként a következők: Törvényegységesítő miniszter: Macsek, erdő- és bányáügyi: Kossutics, szociálpolitika: Krnjević és agrárreform: Predavec. Az eddigi agrárreformminiszter, Veszenják Iván, a vallásügyi tárcát venné át, amelynek ügyeit ideiglenesen Korosec közoktatási miniszter látja el. Az agrárreformminiszteri tárcát azért kívánjuk, mert Horvátországot az agrárkér-

dés igen mélyen érinti és az előbbi kormányok ezen a téren követték el a legtöbb hibát. A paraszt nyomorát és földéhségét pártcélokra használták ki. Nekünk nincs szükségünk arra, hogy a földigérettel agitáljunk, mert anélkül is elég erősek vagyunk. Az agrárreform fő elve az legyen, hogy elsősorban azoknak a vidékeknek a földműveseit kell kielégíteni, ahol a földet osztják és csak azután kerülhet sor a kolonizálásra, nem pedig, hogy ha egy pártnak szüksége van választókra, akkor egyszerűen áttelepít embereket az illető vidékre, mint ahogy azt Krizman miniszter tette.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács csütörtökön este ülést tartott, amelyen azonban nem történt végleges döntés a Radics-párt tárcáinak sorsáról. Az ülésen megvitatásra került a földműves pártnak az a követelése, hogy a kormány ne adasson karhatalmat a dalmáciai bíróságok által agrárperekben az 1921-iki rendelet alapján hozott ítéletek végrehajtására. A minisztertanács úgy döntött, hogy megvizsgálja a szóbanforgó rendeletét s ha az tételes törvényen alapult, akkor nem teljesíti a földműves párt követelését, ha ellenben az 1921-iki rendelet egyszerű hatalmi intézkedés volt, akkor visszavonják s azokat az ítéleteket, amelyeket annak alapján hoztak, érvénytelenítik. Ezután a belügyi és földművelésügyi miniszter referátumát alapján tisztviselői kinevezésekkel foglalkoztak, majd Marinković Voja külügyminiszter bejelentette, hogy a múlt évben Németországgal megkötött Kuntze-Ribarzs-féle

egyezménynek végrehajtásához most kezdenek hozzá. A természetben való jóvátételi szállítások első részletére — négy millió aranyárka értékben — megtörtént a megegyezés a külügyminiszterium és az illető gyárosok között.

A demokrata klub ülése

A demokrata klub csütörtökön délelőtti ülést tartott, amelyen megjelent Davidovics Ljuba is. A miniszterelnök részletesen beszámolt az általános politikai helyzetről. A beszédet élénk vita követte, amelynek szónokai valamennyien örömmel vették tudomásul azt a bejelentést, hogy a Radics-párt belép a kormányba.

Az egyes képviselők ezután beszámoltak kerületeik állapotáról és ezzel kapcsolatban szövétték a tisztviselők kinevezésének ügyétis.

A dzsemjet iskolásérelmei

A dzsemjet körében nagyfokú elégedetlenség uralkodik a közoktatásügyi miniszter ellen, aki szerintük semmit sem hajtott végre azokból az intézkedésekből, amelyekre ők a délszerbiai iskolák ügyében ígéretet kaptak a kormánytól. Ferat Draga bég, a dzsemjet vezetője csütörtökön ez ügyben felkereste Korosec közoktatásügyi minisztert, akivel közölte a klub panaszát és kérte, hogy sürgősen orvosolja a délszerbiai közoktatásügyi sérelmeket. A miniszter tudomásul vette Ferat Draga bejelentését és megígérte, hogy rövidesen intézkedni fog.

A Német Párt vezére hazaérkezett

A német klubban nagy az élénkség; a képviselők nagyrésze Beogradban tartózkodik. Hosszabb külföldi utról hazaérkezett a klub elnöke, dr. Krafft is, aki átvette a klub vezetését.

Moser dr., a német képviselőklub alelnöke, csütörtökön este Zagrebba utazott. Mint a képviselőklubban állítják, utjának nincs semmi politikai jelentősége, hanem a Zagrebban megtartandó jogászkongresszuson vesz részt.

Radics vádja Pribicsevics ellen

A Slobodni Dom-ban a következő feltűnést keltő közlemény jelent meg a Radics ellen tervezett merénylet ügyével kapcsolatban:

— Pribicsevics Szvetozár a horvát vezetőférfiak ellen mérszárlást készített elő, mégpedig a szerb harcosok és a Narodna Odbrana segítségével. Amikor Stepanovics Stepa vajda, a Narodna Odbrana vezére értesült a tervről, elment Davidovics Ljubához, ez pedig Petrovics Nasztázhoz, aki rögtön szigorú vizsgálatot rendelt el.

Szubotica nem fizet nyugdíjat

a máshol eltöltött szolgálati idő után

Vita a kormány és a város között

Érdekes, elvi jelentőségű kérdés foglalkoztatja a szubotici városi tanácsot. Az utóbbi időben ugyanis gyakran előfordul, hogy a kormány olyan tisztviselőket nevez ki, akik másutt már hosszabb időt töltöttek közszolgálatban. E tisztviselők részére azután nyugdíjazásuk esetén Szubotica városnak kellene a nyugdíjukat kifizetni.

A városi tanács azonban arra az álláspontja helyezkedik, hogy az itt nyugdíjba menő tisztviselőknek csak abban az esetben folyósítják a nyugdíjat, hogy ha legalább is öt évet töltött a város szolgálatában. Így tehát az a tisztviselő, aki például harminc évi közszolgálati időt töltött el Szerbiában és Szubotica városra helyezése után egy évvel kéri nyugdíjazását, nem kapja meg a városától a nyugdíját.

A város álláspontja tekintetében kérdést intéztünk Sztipics Károly dr. főügyészhez, aki a következőket mondotta a Bácsmegyei Napló munkatársának:

— Az érvényben lévő magyar törvény értelmében a nyugdíj-illetményeket a viszonyosság alapján ki kell fizetni annak a törvényhatóságnak, amelynek szolgálatában van a nyugdíjazott tisztviselő utóljára és be kell számítani a szolgálati időbe az ország más területein állami vagy törvényhatósági szolgálatban eltöltött szolgálati időt is. Előfordul, hogy Szerbiából helyeznek a szubotici városra tisztviselőket, akik szolgálati idejük alatt nem a mi nyugdíjajapunk javára fizették be nyugdíjilletményeiket. A város ezeknek a tisztviselőknek csak akkor adhat nyugdíjat, ha a nyugellátásra jogot adó öt-évi szolgálatuk van a szubotici közigazgatásnál. A viszonyosság elve a mi javunkra nem érvényesül ilyen ügyekben.

A város és a kormány között folyó vitában valószínűleg hamarosan elvi döntést fog hozni a belügyminisztérium, vagy az államtanács.

Az erkölcstelen divat miatt

lemondott a szatmári főrabbi

Nem tudta elviselni, hogy a nők hiányos öltözékben járjanak templomba

A női divat ma kétségtelen nem erkölcsjavító — és talán nem is esztétikus — ámbár ami azt illeti, a paradicsomi kosztüm sem épen felel meg ennek a nemes célnak. A mostani divat: erős dekoltázs, bubifrizura és egyéb női kellék, aligha szívük szerint való a konzervatív hajlandóságu embereknek, azoknak, akiknek a valcer a minden idők legjobb táncja és akik erkölcsöt és egyéb jó, békebeli izlést szeretnének rádiktálni a nőkre. De hiába, a fejlődést itt se lehet föltartani, az asszonyok futyulnak az erkölcspredikálókra, mennek a maguk útján. Erre az igazságra jött rá — mint Szatmárról jelentik — a híres szatmári ortodox főrabbi: Grünwald Lázár is hosszú és kitartóan szívalomharc után. A tudós főrabbi, aki minden erkölcstelenséget, elhatározta, hogy miután Szatmár ortodox hajdonai nem fogadják meg az intelmét, elmegy Szatmárról, otthagyja a hitközséget és elfogadja a pápai ortodoxok meghívását. A reményét vesztett, elkeseredett főrabbi így nyilatkozott távozásáról az egyik erdélyi újság munkatársának:

— Uram, én a szatmári ortodox hitközség főpapi székét elhagytam. El-

hagytam azért, mert céltalannak látom a divatkirályokkal való egyenlőtlen harcomat. Én esztendőnk során át hiába ostromozom szószékről a divatörületet, ugyanakkor a nők a legújabb és leghiányosabb öltözékben vannak jelen a templomban és inkább vesztükbe rohannak az új divattörékvések elgaloppírozott tempójában, semmint

visszatérnének arra az utra, amely a tisztesség, becsületesség és szemérmesség felé vezet. Asszonyaink mai ruházatkodása — bátran kimondom — a hetérák viseletéhez hasonló. Ha ennek a sebes sodrásu árnak nem emelünk gátat, akkor a társadalom erkölcsé mulhatatlanul belefut az örvénybe.

Hivatalnok-orvosai lesznek a munkásbiztosító pénztáraknak

A minisztérium jóváhagyta az új orvosi pragmatikát

A szociálpolitikai minisztérium határozata értelmében a munkás-pénztári orvosi állások betöltésénél a jövőben új rendszer lép életbe.

A minisztérium ugyanis hozzájárult a betegsegélyező pénztárak részéről betervezett orvosi pragmatikához, amely szerint az eddigi szerződéses betegpénztári orvosi állásokon kívül a munkás-pénztárak is szervezhetnek. A hivatalnokként alkalmazott orvosok állandó évi fizetésen kívül családi pótlékban és a köztisztviselőket megillető egyéb kedvezményekben, valamint nyugdíjban is részesülnek és adóikat, mint a többi tisztviselőket a betegsegélyezői pénztárak fizetik.

A pragmatika a hivatalnok-orvosokat aszerint, hogy mennyi beteget kezelnek, két osztályba sorozza. Az I. osztályba tartozó orvosok, akik 800—1100 beteget kezelnek, évi huszonnégyezer-től-harminchatezer dinárig terjedő fizetést kapnak szolgálati idejük szerint. A II. osztályú orvosoknak, akik 1100—1400 beteget kezelnek, évente harmincezer-től-negyvenötezer dinárig terjedhet a fizetésük.

A zagrebi országos központi biztosító pénztár igazgatósága a jóváhagyott pragmatika alapján felhívta a kerületi pénztárakat, hogy állapítsák meg, mennyi hivatalnoki és mennyi szerződéses orvosi állást akarnak szervezni.

A szubotici munkás-pénztár igazgatósága most foglalkozott a zagrebi központi leiratával és elhatározta, hogy Szubotican az eddigi tizenegy szerződéses orvosi állás helyett tizenkét orvosi állást tart fenn, ezek közül hat hivatalnoki és hat szerződéses állást. A hat hivatalnok-orvosi állásból öt I. osztályú és egy II. osztályú állást szervez.

Szentán és Sztari-Becsén egy-egy II. osztályú, Topolán és Sztari-Kanizsán pedig egy-egy I. osztályú hivatalnok-orvosi állást fognak szervezni.

A szubotici pénztár igazgatósága határozatát jóváhagyás végett felterjeszti a zagrebi központhoz és ha a jóváhagyás megtörtént, nyomban pályázatot hirdetnek az új orvosi állásokra. Az jelenlegi szerződéses orvosok az igazgatóság határozata értelmében a pályázatoknál előnyben részesülnek.

Svájci notesz

Ahol a béke készül

Genève, szeptember.

A Népszövetség helyiségei nem ragadnak meg különösen pompájukkal. A parketten, lépcsőkön ugyan mindenféle perzsaszőnyeg, azonban a bizottsági terem nem sokban különbözik a szubotici kaszinó valamelyik nagyobb szobájától. A terem közepén áll egy patkóalakú nagy asztal, e körül ülnek a delegátusok, mindenkinek megvan jelölve a helye, s mindegyik előtt ott az ülés napirendje és az előadói javaslat. A patkó közepén ül az elnök, mellette a referens. A közönség közvetlenül a delegátusok háttá mögött ül a falnál, sem korlát, sem semmi más nem választja el a hallgatókat a delegátusoktól, úgyhogy, amikor egy-egy japán, angol, vagy spanyol hallgató megújja az ülést hallgatni s feláll, hogy ki-menjen, a japán elnök szomorúan, szemrehányóan néz rá, hogy még egy szónok akad.

Megnéztem a nagytermet is, — az ülésteremből egész nyugodtan ki lehet sétálni, s megint vissza lehet jönni. Ha nem volna két karzatsora, az se sokban különböznék valamelyik egyetemi előadóteremtől.

A harmadik bizottság ülésén vagyunk, amely a költségvetést tárgyalja. Tavaly ennek a bizottságnak Ninčics külügyminiszter volt az elnöke, az idén japán elnök van, a brüsszeli japán nagykövét. Komoly, pápaszemes, gérokkos ur. Rajta kívül alig egy-két delegátus van ilyen komolyan felöltözve. A többiek uccar ruhában, színes ingben ülnek, szivaroznak, cigarettáznak, az uruguay-i delegátus képes lapokat ír.

A nemzetközi munkaügyi hivatal költségvetését tárgyalják. A delegátusokat nem tulságosan érdekli a téma. Az ügy referense Thomas, volt francia municions miniszter, aki a szocialista pártot képviselte a háború alatt a fran-

cia kabinetben, most pedig a nemzetközi munkaügyi hivatal igazgatója. Szakmabeli kérdésről van szó. Arról folyik a vita hogy a nemzetközi munkaügyi hivatal egy lapot ad ki s ez az újság is rosszul megy. Eddig naponta jelent meg, s most átalakult hetilappá, mert nem győzik a ráfizetést. A kanadai kiküldöttnék van a legjózanabb ötlete. Azt mondja, hogy szüntessék be ezt a lapot, nincsen abban semmi szegyen, amelyik lapra rá kell fizetni, arra a lapra nincs szükség. Ha annyi embert érdekelne ez az újság, ahány példányban kinyomatják, nem volna ráfizetés, de mert csak kevesen fizetnek rá elő s azok is inkább kényszerűdvariasságból, legokosabb lenne megszüntetni. A derék egyetemi professzor, akinek különben egy fiatal titkár sug, biztosítja a Népszövetséget, hogy az újság senkinek se fog hiányozni. Az olasz küldött azt proponálta, hogy hirdetések vegyenek föl az újságba.

Thomas öccsellenciájának úgy látszik nagyon szívén fekszik az, hogy legyen egy lapja, erősen ágál a megszüntetés ellen. Ülve beszél, holott a többiek felállnak. Így is neki van a legnagyobb sikere. Nagyszerű szónok, kellemes hangja van, s úgy játszik azoknak az egyetemi professzoroknak az érzésével, akik itt összegyűltek, ahogy akar. Vicceket mond, anekdotázik. Utazik a tapsra s a viharos derütségekre. Közvetlenül mögötte ülünk. Észreveszi, hogy nekem lefordítják, amit mond, hogy érdekel, milyen okokat talál arra, hogy egy lapot ne szüntessenek meg, erre felém fordul, egyenesen nekem beszél. Elmondja, hogy az újságot tiszteletpéldányként küldik 42 nagy lap szerkesztőségének s a lapok igen sokszor átveszik a közleményeit. Na jó, majd a »Bácsmegyei Napló« számára is kérek tőle tiszteletpéldányt. Még arra is ki-

terjeszkedik, hogy a lapban ezután hirdetések is lesznek. A nagyobb hajózási vállalatokat és a szállodákat felkérték, hogy hirdessenek a nemzetközi munkaügyi hivatal lapjában. Ugyis panaszkodnak a hotelek, hogy nincs idegenforgalom, — mondja, — majd ezután lesz. Ezen ő itt nevet, s nevet a delegáció is, amely különben egyhangulag megszavazza, hogy az újságot tovább fentartják. A jugoszláv delegátus, Novakovic is, beogradi egyetemi tanár, lemondólag legyint. Ugy látszik ő az egyetlen itt, aki olvassa ezt a lapot, s most fáj neki, hogy nem tud tőle megszabadulni.

Azután arról referál Thomas, hogy a nemzetközi munkaügyi hivatal részére palotát építettek. A költségekre egymillió svájci frank volt előirányozva, de 200.000 frankkal tullepték az előirányzatot. Ezt is tudomásul veszik, 200.000 svájci frank úgy látszik itt nem olyan sok pénz, hogy érdemes volna róla sokat beszélni. Odahaza ez 3 millió dinár. Thomas felsorolja azokat az országokat, amelyek a palota berendezéséhez hozzájárultak. Minden ország külön taptot kap. Jugoszlávia még csak megígérte a hozzájárulást, de nem küldte el, de azért Jugoszlávia is kap taptot. Most már akár el se küldje az ajándékot.

A teremben állandóan ötven-hatvan delegátus van jelen. Köztük több kínai, japán és mongol. Egy kis kínai figyel a legszorgalmasabban és legszimpatikusabban. Kiderül, hogy süket. Időnkint egy hatalmas hallócsövet tesz a füléhez, de hamar lekapja onnan. Hallócső nélkül hallgat. A fejszóalók, ki franciául, ki angolul beszél. Nyomban ahogy a szónok leül, feláll a tolmács és a francia szónoklatot angolra, az angolt franciára fordítja. Az egyik tolmács, a ki angolul adja vissza a francia szavakat, mérges, vörösképű ur, gyorsírja a beszédet s nyomban lefordítja. Ha egy-egy oldalal kész, dühösen összegyűri és ledobja a már lefordított beszédet s kétségbeesve nézi az előtte lévő papírhegyet, hogy még mennyit kell fordítani. Fogadni mernék, hogy az a tolmács Thomas legjobb viceit legyilkolja. Szerencséje, hogy a volt francia municions miniszter nem tud angolul. Azonban látam rajta, hogy beszéde tolmácsolása közben hiányzik neki, hogy az angolok nem nevetnek. Ő maga nevet néha. Az angol beszédek francia tolmácsa kis alacsony fürgő ember. A hosszú szónoklatokkal meglehetősen röviden végez. Ugy látszik nem csinál belőle lelkiismereti kérdést, hogy mindent megértsenek a franciák, amit az angolok mondtak.

A teremben már csak azért is, mert minden beszédet kétszer mondanak el, nincs meg az a bizonyos »mértőóságos nyugalom«, amelyet a közhit a diplomáták sajátjának tart. Beszélgetnek, trécselnek. Mellettünk egy zsömlészínhaju angol újságíró hölgy ül, vele sokkal többet foglalkoznak a kiküldöttek, mint a szönyegen forgó tárggyal, a meynél önagsága bizonyára érdekesebb. A teremben igen sok az újságíró, egyik-másik szorgalmasan jegyez is. Petrovics, jugoszláv sajtófőnök elmondta, hogy tőle legalább kétszázötven jugoszláv újságíró kért jegyet a Népszövetség ülésére. El lehet képzelni, hogy hányan kértek a többi országok népszövetségi irodájától. A sok újságíró dacára valamennyi lapban szó-rul-szóra ugyanaz a színtelen kommuniké jelenik meg a népszövetségi üléséről. Nem csoda, hogy a svájciakat nem érdekli már az egész Népszövetség.

Odakint a genfi tó fölött most nyugszik le a nap, bucsuzó sugarai pirosra festik a Montblank fehér fejét, a tó víze aranyos színeket játszik s hatyuk röpülnek felette. Ez az igazi nemzetköziség, a szépség ereje, amely mindenkit meghódolásra kényszerít. Svájc olyan, mint a szerelem. Mindenki azt hiszi, hogy csak ő látja szépségeit, ő fedezi fel csudáit. Pedig mindez már a Bedeckerben is benne van. F. F.

A Lakók Szövetségének lakástörvénytervezete

A lakások állami kezelését javasolja a tervezet

Beogradból jelentik: A Lakók Szövetségének küldöttsége, mint annak idején jelentettük, átadta *Davidovics* miniszterelnöknek a szövetség által készített lakástörvény-tervezetet. A tervezetnek, amely ma került nyilvánosságra, főbb részletei a következők:

A törvénytervezet kimondja elvként, hogy minden polgárnak joga van lakásra és az állam köteles a nincsteleneknek kellemes és egészséges lakást biztosítani, olyan árban, amilyent az illető polgár fizetni képes. Az ügyvédek, orvosokat, bankigazgatókat, minisztereket, államtitkárokat, képviselőket, lapkiadókat, kereskedőket és ügynököket a törvénytervezet nem tekinti nincsteleneknek.

Mindazok a bérlők, akiket az első szakasz nem sorol fel a gazdagok között, lakásukat 1931 május 1-ig megtarthatják a mostani lakbér mellett. A többieknek 1925 november 1-én lehetne felmondani.

A tervezet javasolja, hogy az állam legyen a legfőbb bérlője az országban levő valamennyi lakásnak, amelyeket a családok nagyságához és a személyi szükségletekhez képest osztanak szét. A lakbért külön hatóság állapítja meg és senki sem fizetne jövedelmeinek tíz százalékánál több lakbért.

1925 október 1-ig minden háztulajdonos, aki más házában lakik, köteles lenne a saját házába költözni. Ezenkívül köteleznék a kereskedelmi, ipari vállalatokat és bankokat, továbbá a politikai és egyházi községeket, hogy két és fél éven belül új lakásokat építsenek. A házbért az állami lakáshatóság pénztárába kellene fizetni.

A házak adás-vétele és lebontása Beograd, Zagreb, Szarajevó, Ljubljana, Szubotica, Novisad és Skopje városokban tíz évig tilos volna a tervezet törvényerőre való emelkedése esetén.

Végül az állam és a községek husz év alatt minden nincstelen részére lakást építenének és az állami jelzálogbank csak az államnak és községeknek adna házépítési hitelt.

A női Kopinits alteregója

Aki meglevesztésig hasonlít egy milliárdos szélhámosnőre

Budapestről jelentik: A rendőrség széleskörű nyomozást indított *Tornai Rózsának*, a *Fatermelő Részvénytársaság* huszenegy éves tisztviselőnőjének kézrekerítésére, aki egy milliárd koronát sikkszagott a részvénytársaság vezérigazgatójától és külföldre szökött. A feltűnően szép titkárnő Páris felé vette utját és állítólag Amerikába készül. A rendőrség idáig a köröző-táviratokra több, mint három millió koronát adott ki.

Kedden éjjel a főkapitányságot értesítették, hogy *Tornai Rózsát*, Budapesten tartózkodik és megneveztek egy előkelő nagykereskedőt is, akinek az állítólagos *Tornai Rózsát* intim barátja. Szerdán a nagykereskedőt előállították a főkapitányságra és kérdőrevonták, hol rejtették *Tornai Rózsát*. A nagykereskedő szörnyen megijedt és égre-földre esküdözött, hogy *Tornai Rózsát* sohasem látta, még hírből sem ismerte, csak a lapokból olvasta ezt a szenzációs bűncselekményt, amelybe most az ő személyét is belekeverik. Ekkor azonban felmutatták *Tornai Rózsát* fényképét a nagykereske-

dőnek, aki erre *haldísápadt lett és szinte dadogva ismerte be, hogy a fényképen barátját ismeri fel, akivel már hónapok óta van jó viszonyban*. El is mondta, hogy a nővel minden reggel a Hungária-szálló kávéházban szokott találkozni és kedden reggel is ott találkozott vele. De kijelentette, hogy az illetőt nem *Tornai Rózsának* hívták. A detektívek csütörtökön reggel megjelentek a kávéházban a nagykereskedővel és *Németh Ferenc*szel, a *Fatermelő Részvénytársaság* vezérigazgatójával együtt. Az egyik asz-

talnál egy szőke hölgy ült, akire a legpontosabban ráillett *Tornai Rózsai* személyleírása. *Németh* igazgató egyenesen ehhez a hölgyhöz tartott.

— Hiszen maga az, *Rózsát!* — mondotta a fiatal hölgynek, aki meglehetősen furcsán fogadta ezt az üdvözlést. A detektívek igazoltatták a leányt, akiről kiderült, hogy nem azonos *Tornai Rózsával*, csak pendantja. Arca, testalkata, járása, mozdulatai teljesen megegyeznek a *Budapestről megszökött Tornai Rózsával*.

Anglia közvéleménye az orosz szerződés ellen

Macdonald nagy parlamenti viharokra számít

Londonból jelentik: *Macdonald* november elején teszi le a parlament asztalára az orosz-angol gazdasági szerződés becikkelyezéséről szóló javaslatot, amely 21 napon át házszabály szerint fog rendelkezésre állni a képviselőknek betekintés céljából, hogy azután november végével megkezdődjenek a vita. A munkáspárt kebelében nem csinálnak titkot abból, hogy mivel a kormány nagy viharokra számít a szabadelpvüpart részéről várható módosító indítványok körül, olyan hosszúra akarja nyújtani a vitát, hogy az új választások csak a jövő év elején legyenek.

Az orosz kereskedelmi szerződés körül forog most az angol politika. Az angol iparosok birodalmi szövetsége és a kereskedelmi kamarák egymásután a legélesebben elítélik ezt a szerződést. Az iparosok birodalmi szövetségének ülésén *Eric Geddes* elnök megnyitotta beszédében azt a reménységét fejezte ki, hogy a parlament nem fog eljutni a javaslat második olvasásáig, mert az angol-orosz gazdasági szerződés nem alkalmas arra, hogy egészséges kereskedelmi és gazdasági kapcsolatokat teremtsen a két ország között.

A munkáspárt parlamenti képviselői, akik már választási köruton vannak, kerületeikben meggyőződhettek arról, hogy az általános han-

gulat nem kedvez az orosz szerződésnek. Egyes mai reggeli lapok tudni vélik, hogy *Ramsay Macdonald* a szerződés miatt nem akar választani és kibuvót keres. Arra a megoldásra gondol, hogy nem teszi pártkérdéssé hívei számára a szerződés becikkelyezéséről szóló javaslat megszavazását, sem a szabadelvű részről bejelentett módosító indítványokat. Az érlelte meg benne ezt az elhatározást, hogy a munkáspárt sem politikailag, sem anyagilag nincs felkészülve az általános választásokra.

Mihélt tehát az alsóház az első liberális módosító indítványt megszavazza, — bizonyára azt, hogy nem ad felhatalmazást a kormánynak, hogy az orosz kölcsönért állami garanciát vállaljon — félbeszakítja a parlamenti tárgyalást és értesíti a moszkvai kormányt arról a módosító határozatról, mivel pedig a garancia nélkül Oroszországra nézve nem is kívánatos a megkötött szerződés, a szovjetkormány bizonyára ki fogja jelenteni, hogy nem helyez sulyt a szerződés további rendelkezéseinek fentartására és akkor azután *Ramsay Macdonald* nem lesz kénytelen felvetni a kérdést a parlamentben, hogy elfogadjja-e a becikkelyezéséről szóló javaslatot, hanem egyszerűen visszavonja azt, minthogy tárgyalanná vált.

Piroska János is tagad

A csongrádi bombamerénylet tárgyalásának második napja

Szólnokról jelentik: Csütörtökön folytatták a csongrádi bombamerénylet főtárgyalását. Elsőnek *Piroska János* szolgálatonkívüli főhadnagyot, a véres merénylet értelmi szerzőjét hallgatták ki, aki vallomásában tagadja a terhére rótt bűncselekményt és azt, hogy bármilyen megbeszélésen résztvevő volna vagy hogy a bombát ő adta volna át *Simkónak*. A merénylet idején — mondja — otthon volt és csak később értesült a Magyar Királyban törtétekről. Elmondja ezután letartóztatásának körülményeit és arra hivatkozik, hogy a vádlottak egyrésze a kintások követeztében ellene vallottak. Azt állítja, hogy *Zombory* vizsgálóbíró is kényszerítette a beismerő vallomásra és betyárnak, gazembernek nevezte. Nagyon sajnálom — mondja — hogy mindezeket el kell mondanom egy vizsgálóbíróról, mert éppen nekünk, akik a keresztény nemzeti gondolat védői vagyunk, kötelességünk megvédeni a bíróság tekintélyét.

Fuchs elnök itt félbeszakítja *Piroskát*:

— Ezt nem vindikálhatják maguknak, mások is tisztelik a bíróságot.

Terhelő vallomás Piroskák ellen

Az elnök ezután *Piroska János* elé terjeszti a korábbi vallomásairól

szóló jegyzőkönyveket, amelyekben beismerte, hogy tudott a bombamerénylet előkészítéséről. Majd előbetárta az elnök *Fülöp Andor* vallomását, amely szerint a merénylet előkészítéséről tárgyalva, *Fülöp* kijelentette, hogy van egy büzbombája. Nekem kézigrándtom van, — mondotta *Piroska János*. — Ez talán nagyon erős lesz, — szölt közbe *Fülöp Andor*. — Nem baj, ha erős is és az sem baj, ha husz zsidó megdöglök, felelte erre *Piroska*. *Piroska János* ezt tagadja, éppúgy azt is, hogy december 26-án megbeszéltek, hogy *Bölnyi* dobja be a bombát a bálterembe és hogy a gránátot az ő lakásán készítették elő. Közben folyton felesel az elnökkel, aki többször erélyesen rendreutasítja. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy mit énekeltek mulatás közben, azt feleli *Piroska*, hogy *irredenta nótákat*.

— Mit ért irredenta dalok alatt? — kérdi az elnök.

— Székely nótákat például.

— Hát az *Erger-Berger* is irredenta nóta?

— Az is összefügg vele, — feleli *Piroska* és elmosolyodik.

Az elnök: Az *Erger-Berger* tehát énekeltek?

— Igen — feleli *Piroska*.

Arra a kérdésre, hogy tagja-e az *Ébredő Magyarok Egyesületének*, azt feleli, hogy nem, miután tényle-

ges állományu katonatiszt.

Sági János kihallgatása

A következő vádlott *Sági János*, aki pontosan ugyanazt mondja el a véres éjszakáról és az előzményekről, amit társai vallottak. Ő is részletesen elmondja, hogy »zsidó detektívek« véresre verték és különösen *Héjjas Iván* ellen akartak tőle adatokat szerezni. A *Héjjas*-brigád tagjának nevezték és állandóan verték.

Az elnök ismerteti ezután a vádlott — saját beismerő vallomásának felolvasása után — *Bölnyi Miklós* vallomását, amely szerint *Ságit* ajánlkozik arra, hogy majd ő dobja be a bombát a bálzók közé, mert ő nagyon jó dobó. *Sági* ezt is tagadja, majd az elnöknek arra a kérdésére, hogy *ébredő-e*, a következőt feleli: — Az vagyok, minden magyar ember az!

Ugyancsak tagadó vallomást tesz *Sági Rókus* is, aki szintén arra hivatkozik, hogy beismerő vallomását kényszer hatása alatt tette.

A tanúk

A vádlottak kihallgatása után a tanúkihallgatásokra került a sor. Első tanu *Barna Piroska*, csongrádi gyógyszerész leánya volt, aki a véres bálon megsebesült. Elmondta, hogy éppen a négyesre álltak le, amikor ablakesőrömpölés és dörengés hangzott és ő megsebesült. Amikor lement a vendéglőbe, megijátta *Piroska Györgyöt* és azt kérdezte tőle:

— Mit csinált Gyurka?

Piroska György tagadja, hogy *Barna Piroska* őt látta és szólította meg.

A pénteki tárgyalásra harminc tanút idéztek meg.

A bíróság megállapította, hogy Gömbös vendége Erzberger gyilkosa

Förster azonos Schulz Henrikkel

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék *Töreky*-tanácsa csütörtökön zárt ülést tartott, amelyen a kiadatási fogságban őrzött *Förster-Schulz Henrik* ügyében határozott. Dr. *Szaboicska Mihály* törvényszéki bíró ismertette a büntügyi nyomozás iratait, valamint azokat az okiratokat és bizonyítványokat, amelyeket az *offenburgi* birodalmi törvényszék vizsgálóbírája küldött. A bíróság rövid tanácskozás után végzést hozott, amelyben az iratok között rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítja, hogy a kiadatási fogságban levő, magát *Förster Henriknek* nevező bajor hitalemler azonos azzal a *Schulz Henrikkel*, akit *Erzberger Mátyás* német birodalmi miniszter meggyilkolásával vádolnak.

A bíróság ezt a megállapítást egyrészt az *offenburgi* vizsgálóbíró által beküldött iratokból és fényképekből, másrészt a *Budapesten történt szembesítési eljárásból* vontala le. A vizsgálóbíró előtt ugyanis *Schumacher Tamás* és *Gloff Ottó* német detektívek teljes határozottsággal felismerték a fogságban tartott hitalemlerben a körözés alatt álló *Schulz Henriket*, aki a német vizsgálóbírói akták szerint kétségtelenül tettese az *Erzberger-féle gyilkosságnak*.

A törvényszék végzését nyomban írásba foglalta és a kiadatási ügyre vonatkozó összes iratokat az ügyészséghez tette vissza, hogy sürgősen tegyen javaslatot *Schulz* kiadatása kérdésében. Az ügyészség javaslatának megtörténte után újra összeül *Töreky* tanácsa és a maga részéről véleményes javaslatot terjeszt fel az igazságügyminiszterhez, akinek a törvény döntő jogot biztosít a kiadatás kérdésében.

Letartóztatták Jevremovics rendőrbiztost

Beismerte, hogy eltulajdonított a talált pénzből

Fegyelmi vizsgálat indul a nyomozást kérelmező tisztviselők ellen

Az összetépett ezerdinárosok ügyében — amiről a Bácsmegyei Napló már megemlékezett — Jovanovics Vászta rendőrfőkapitány-helyettes és Blázsics György rendőrkapitány csütörtökön tovább folytatták a nyomozást, amelyeknek során megállapították, hogy Jevremovics Veszelin rendőrbiztos és Timár Vécó rendőr a talált pénzdarabok egy részét összeállították és a rekonstruált ezreket forgalomba hozták. Ezért Jevremovics rendőrbiztost csütörtökön letartóztatták.

Futball-labda — ezerdinárosokból

A rejtélyes pénzsomagnak kalandjairól a nyomozás során a következőket állapította meg a rendőrség:

Augusztus 13-ikán délután Lukics Gyurica tízéves, első gimnazista és testvére, Lukics Mária hét éves első elemista, Lukics Dusán vasuti őrgyermekei tehenet őriztek a szubotica—sombori vonal mentén. Játék közben a fiu a sinek elágazása mellett egy papírsomagot talált, amelyvel játszadozni kezdett. A csomag, amellyel a gyerek futballozott, a rugósoktól felbomlott és apró szíves papírdarabok hullottak ki belőle. A gyermekek azt hitték, hogy képek és megmutatták a közeli 1. számú őrházban lakó Bandin Milorád vasuti őrnek, aki a »képeket« ujból becsomagolta és meghagyta a gyermekeknek, hogy a csomagot adják át apjuknak. Ez meg is történt és Lukics Dusán vasuti őr másnap, augusztus 14-ikén délelőtt a talált csomagot átadta az éppen arra járó Timár Vécó rendőrfővezetőnek, aki a VII—VIII. körű rendőrszobában teljesít szolgálatot.

Az ezresek odisszeája

Timár Vécó a csomagot még aznap átadta az őrszoba vezetőjének, Jevremovics Veszelin rendőrbiztosnak. Az összetépett pénzt a rendőrbiztos vette — kezelésbe és csak nyolc nap múlva, augusztus 21-ikén tett az ügyről jelentést, eddigre azonban a pénzdarabok száma a aposan megfogyatkozott. Mint most kiderült, Jevremovics a pénzt összeállította és az ezreket forgalomba hozta.

A nyomozás során beigazolást nyert, hogy a csomag beszállítása után a VIII. körű rendőrszoba egész legénysége, Jevremovics vezetésével napokon keresztül a pénzdarabok összeállításával volt elfoglalva. Jevremovics a Narodna Bankánál is érdeklődött, hogy összetépett és 63 darabból összeragasztott ezrest beváltak-e.

A rendőrök szerint Jevremovics — hogy az összeragasztott ezresek eltűnését előtűnik igazolja — elmesélte, hogy a pénzből 50 dinárért egy dohánytözsdében cigarettát akart vásárolni, azonban a tözsdében figyelmeztették, hogy a pénz hamis, ezért azt összetépte és eldobta. Közölte továbbá, hogy mivel a többi pénzdarabok is hamisak, azokat is szét fogja szórni.

Ezzel szemben megállapítást nyert, hogy egy este, mikor sikerült több darabot összeállítani, Jevremovics nagy mulatást csapott az egyik vendégében. Ennek bizonyosságát, a vendéglői számlát sikerült is a rendőrbiztosnál megtalálni. A számla 52 liter borról, néhány üveg pezsgőről, szivarokról és — összetört poharakról és üvegekről szól.

Szünetel a nyomozás

Jevremovics csak augusztus 21-én tett jelentést a főkapitányságnál a csomagról és egy borítékban a megmaradt pénzdarabokat beszállította.

A borítékban 113 kis szelet új ezerdináros részek, 33 kis szelet régi ezerdináros részek vannak, továbbá egy régi és egy új százdináros egy-egy darabja, amiket nem lehet összeállítani. Mázics rendőrkapitány a detektiveket megbizta, hogy nyomozzanak a megtalált pénz eredete után. A detektiveknek nem sikerült megállapítani, hogy hogyan került a rejtélyes csomag a sinek közé és az ügy szünetelt volna, ha egy rendőr figyelmessé nem teszi Jovanovics főkapitány-helyettest Jevremovics visszaélésére. A feljelentés alapján szerdán indult meg az eljárás Jevremovics és a többi rendőrök ellen, amely csütörtökön befejezést is nyert.

A letartóztatás

A kihallgatások során Jevremovics rendőrbiztos eleinte tagadta, hogy az ezresek egy részét eltulajdonította, később azonban beismerte, hogy három ezrest elköltött. Ezzel szemben a tanúk azt vallják, hogy kilenc új és három régi ezrest lehetett összeállítani a pénzdarabokból. Kiderült, hogy Jevremovicsnak Timár Vécó közrendőr is büntársra volt, ezért csütörtökön Jevremovicsot letartóztatták, Timár ellen pedig fegyelmi eljárást indítottak.

Nyomozás a titokzatos csomag eredete után

A rendőri nyomozás most oda irányul, hogy a rejtélyes csomag eredetét felderítse és megállapítsa

Ferenc József és Natália

A bécsi udvar megtiltotta Milán király elvált feleségének ünneplését

Ferenc Józsefnek, aki rendszerint három-öt soros táviratokban szokott levelezni legközelebbi rokonaival is, két — egyenkint nyolc-tíz oldalas — levélét közli a levelezéséről közölt cikk sorozat. Mindkettő természetesen olyan dolgokról szól, amikkel az uralkodó passzióval foglalkozott: egyik vadásatról, a másik a politikai rendőrség szervezéséről.

A vadászcsászár

Ferenc Józsefnek legjobb, illetőleg egyetlen bizalmas barátja Albert szász király volt. A vadászat szenvedélye kötötte őket össze. Ferenc József senkihez, tehát a feleségéhez, a fiához, vagy legmeghittőbb katonáihoz sem viseltetett soha oly meleg és benső bizalommal, mint ehhez a fejedelemezhez, mert vadásztársra volt és a vadászat volt az egyetlen, ami képes volt megnyitni Ferenc József szívét. Barátságuk körül sokszáz közösen elejtett szarvas és zerge árnyai lebegnek. Az 1863-iki ischli vadászaton Albert nem vett részt s Ferenc József kötelességének tartotta részletesen tájékoztatni vadász-barátját arról, hogy mit mulasztott. A levél így kezdődik:

Kedves Albert!

Igéretemhez képest értesítelek az utazásod óta lejárvott vadászat eredményeiről és csak őszintén sajnálhatom, hogy nem tölthetted már velünk ezeket a napokat, mert az idő fenséges volt s a vadászatok nagyon eredményesek voltak. A tisztelt vendégek is nagyon vidáman érezték magukat.

Szerdán, 7-én reggel félöt órakor indultunk utnak az offensei vadászlakból s vadászni a Hochkogelre mentünk. Nyolc órakor kezdődött a hajtas. Sok zerge volt a hajtasban, de nem

hogy ki és miért tépte össze a pénzt — körülbelül 15—16.000 dinárt — és miért dobta el a csomagot. A nyomozást megnehezíti az is, hogy Jevremovics megsemmisítette azt az újságpapírt, amibe a pénz be volt göngyöltve; a rendőrök csak annyit tudnak, hogy német újságnak volt egy lapja, a lap nevét és keltét azonban nem tudják megmondani.

Az ügygel kapcsolatban a szubotica rendőrség a következő két hirdetés közlésére kért föl bennünket:

Ez év augusztus 10. és 13-ika között a Szubotica—Szombor, illetve Szubotica—Csikéria vasuti vonalon az 1-es számú vasuti őrláz közelében nagyobb összegű pénzt — nagyobbára régi és új kiadási ezerdináros bankjegyeket — találtak. Valamennyi bankjegy apró darabokra volt összetépvé és be volt csomagolva egy újságpapírba, amelyről megállapítást nyert, hogy egy régi német újság darabja, de sem a száma, sem a kelte nem ismeretes. Ezennel felhívjuk mindazokat, akik ebben az ügyben bármilyen felvilágosítást tudnak adni, hogy ezt a szubotica rendőrségen a 119. számú szobában mielőbb jelentsék be.

A másik hirdetés így szól: Ez év augusztus 5. és 30-ika, de lehet, hogy egész szeptember 10-éig Szubotica apró darabokból összeragasztott régi és új kiadási ezerdináros bankjegyek kerültek forgalomba. Tekintettel arra, hogy a pénzeket apró darabokból állították össze, azok mindenütt feltűnést kelthettek. Felszólítjuk mindazokat, akik ebben az ügyben bármilyen felvilágosítást tudnak adni, hogy ezt a szubotica rendőrségen a 119. számú szobában mielőbb jelentsék be.

egyenlő viszonyok közt kerültek lövésre. Elejtettem két erős bakot, 4 kecskét és megsebeztem, sajnos, 4 zergét, köztük 2 erős bakot, Gackel előtt 2 bakot, Nandó 2 bakot, 3 kecskét, Miksa nem jutott lövéshez. De-genfeld elejtett 2 bakot és 1 kecskét, Hohenlohe 1 gidát, — összesen 12 darabot.

Es így tovább tizenkét oldalon, a vadászat napjának eseményei külön-külön részletezve. A levél szokatlanul megleghangu befejezése: »Azzal a kéréssel, hogy helyezze feleséged lábai elé, maradtam hű rokonod, Ferenc.«

A rendőrcsászár

A későbbi tragikus végű mexikói császár, Miksa, huszonöt éves korában a lombard-velencei királyság helytartója volt. Hozzáintézett levelében Ferenc József birodalmának főrendőreként, az államrendőrség nagy szervezetének személyes vezetőjeként, a Bach-korszak eme legnépszerűbb és szinte legelsőrendű kormányzati eszközének s ez eszköz használatának buzgó szakértőjeként áll előtűnk. E császárt jellemezve, nem szabad megfeledkezni arról, hogy ifjúkorától fogva alapos ismerője volt a politikai rendőrség működésének s be volt avatva fortélyaiába, a legsötétebbekbe is. Magától értetődik, hogy jelentést kellett tenni hozzá az országban előforduló minden tüntetésről, minden rendbontásról. Ferenc József nemcsak részletes jelentést tettetett magának munkájáról, hanem, úgy látszik, szenvedéllyel mélyed el ezekben a dolgokban, melyeket levelében a közigazgatás »oly fontos ágának« mondott. A hosszú és szakkérdésekbe mélyedő levélből mutatvány:

Nemrégiben egy bizonyos Peregótól cikk jelent meg Rudioról a Storzban. Nagyon erős cikk volt. Ilyesminek nem volna szabad megtörténnie. Az efféle a rendőri közegek hanyagságát vagy tévesen felfogott elnézését bizonyítja. Idemellékelve küldöm először is a kulcsát egy új titkosjegyi írásnak, melyet külön a mi levelzésünk céljára készíttettem, mert az eddigi katonai chiffre már nagyon is ismeretes, azonkívül pedig tulságosan egyszerű. Kérlek, hogy a jövőben ezt használd és a táviratokat végig siffirozva küldjed, mert semmi sem könnyíti meg annyira a megfejtést, mint a táviratban előforduló nem siffirozott szavak. Másodsor: Azokat az iratokat, melyek a Feniceben történt első zenebonára vonatkoznak. Harmadsor: Három ügyiratot a rendőrségnek a lombard-velencei királyságban való megszervezésére vonatkozólag, és pedig először a Te emlékiratodat, melyet Laxenburgban adtál át nekem. Mielőtt ennek alapján intézkedést tettem volna, még látni akartam, hogyan válik be a vezetésed alatt álló eddigi rendőrségi szervezet.

A levél folytatásában tanácsokat ad Miksának, hogyan kell a rendőrséget centralisztikus alapon megszervezni.

Ferenc József humora

A levél befejezésével az uralkodó, — aki mindig haragudott II. Vilmosra is, amiért a hadiflottát sportnak tekintette — száraz humorral gúnyolódik a görög király hasonló fel-fogása fölött:

Megbiztam Breisachot, kivel nagyon meg vagyok elégedve, hogy írja meg neked, hogy ne téved meg azt a nagy utat a »Donau«-val, mert úgy lehet, hogy a törökországi és montenegrói viszonyok miatt hováhamarabb szükségünk lesz hajókra; mikor ezt mondom, Olaszországra is gondolok, mert előfordulható puccs esetében (Ancona) igen jó szolgálatokat tennének nekünk a hajók. A Velencébe küldött hajórajoddal nagyon megörvendeztetél. A »Donau« nagy feltűnést keltett Görögországban, de a naiv Adalbert egészen úgy bánik vele, mint egy fűszerrel. Csak arra vagyok kíváncsi, mikor bukkanik újra elő, mert Konstantinápolyból való elutazása óta már nem tudok róla semmit.

Natália látogatása

Milán szerb királlyal mindig jóbarátságban élt Ferenc József és ezért roppantul kellemetlenül érintette, amikor Milán elvált felesége, Natália 1888-ban bejelentette, hogy Bécsbe készül; azonkívül tartott a monarchia szláv lakosságának tüntetésétől is. Hogy mennyire nem volt inyére Natália látogatása, arra jellemző az alábbi távirat:

A császár gróf Kálnoky miniszternek. Bécs.

Jobb volna, ha a trónörökös Szerbia királynéjánál egyelőre nem tenné látogatást, annál inkább, mert Bécsből legközelebb ismét elutazik. Örvendek, hogy önt ismét viszontláthatom. Fj.

Az uralkodó arról is gondoskodott, — vagy legalább is akart gondoskodni — hogy Natália királynőt ne ünnepelhessék Bécsben:

A császár gróf Kálnoky miniszternek. Bécs. Siffirozva.

Ha Natália királyné Bécsbe érkezik, szigorú intézkedések szükségesek, hogy őt a délszlávok övdációkban ne részesítsék. Ilyen értelemben telegrafálók gróf Taaffenak. Fj.

Nyomban repült is azután a távirat az osztrák miniszterelnöknek, utasítva őt a legszigorubb intézkedésekre:

A császár gróf Tachtel miniszterelnöknek. Bécs. Siffirozva a kabinet-iroda utján.

Kérem a rendőrfőnököket felelőssé tenni azért, hogy a szerb királyné Bécsbe érkezése alkalmával és ott tartózkodása alatt a bécsi szlávok és szláv tanulók minden ovációja mindenáron, ha szükséges, a legnagyobb rendőri készültséggel, teljesen lehetetlenné tétessék. Fj.

De hiábavaló volt az uralkodó minden parancsa, hiábavaló volt a rendőrség minden intézkedése, a tüntetés mégis megtörtént a szerb királyné mellett. Ferenc haragja természetesen a rendőrfőnökre vilámlott le ebben a táviratban:

A császár gróf Taaffe miniszterelnöknek. Bécs. Sifirozva.

Szigoru utasításom dacára a szerb királynét ma az orosz templom mellett szláv közönség várta és üdvözölte. Elvárom a rendőrfőnök részletes jelentését és öngazolását, aki az utóbbi idők eseményeiből ítélve, állásának betöltésére egyáltalán képtelennek látszik, és kérem önt, gondoljon annak megfelelő kicserélésére. Két hónap múlva várjuk a német császár látogatását és akkorra Bécsben más rendnek kell uralkodni. Fj.

Pereg a dob . . .

A jövő héten megkezdik az adóárveréseket

A szuboticei városi adóhivatal a pénzügyigazgatóság rendelete értelmében a legnagyobb szigorúsággal végzi az adóbehajtásokat. Ez idő szerint a VIII. kör. Radonovác és Palics adófizetői vannak soron, akiknek szeptember huszadikáig kell kifizetni adóhátralékaikat.

Az adófizetők első csoportja, az első köriek legnagyobb része már eleget tett fizetési kötelezettségének és csak kevesen vannak, akik hátralékban maradtak. Ezek ellen az adófizetési határidő letelte után az adóhivatal végrehajtást rendelt el. A végrehajtásokat most foganatosították is, minthogy a pénzügyigazgatóság állandóan sürgeti az adóbehajtásokat, az adóhivatal a jövő héten megkezdte az árveréseket a késedelmes fizetőknél.

Harminc nap nem elég

Eskütt elmeállapotának megvizsgálására

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék határozata értelmében dr. Németh Odön és dr. Minnich Károly orvosszakértők hetek óta foglalkoznak már Eskütt elmebeli állapotának megvizsgálásával, amennyiben azt akarják megállapítani, hogy szenved-e Eskütt kóros hazudozásban? Az orvosi vizsgálat oly széles mederben folyik és Eskütt a vizsgálat során olyan újabb és újabb momentumokat dob felszínre, amelyeknek megvizsgálása lehetetlenné teszi, hogy a perrendszerü harminc napon belül megtartsák a főtárgyalás folytatását. Ennélfogva Eskütt zsarolási ügyének főtárgyalását annakidején előről kell majd kezdeni.

Ugyancsak ez a széles mederben folyó vizsgálat teszi valószínűvé azt, hogy Eskütt Lajos október 21-én kitűzött megvesztegetési ügyében, amely a nagy kiviteli panamával függ össze, a főtárgyalást meg lehessen tartani. Az a sok adat ugyanis, amely az orvosszakértők vizsgálata közben felmerül, valószínűvé teszi, hogy az ügygel foglalkozó hatóságok ezzel a munkával október 21-ig sem tudnak elkészülni.

Véres harcok Kinában

A mandzsuri főparancsnok kiáltványt bocsátott ki

Londonból jelentik: Az angol lapok jelentése szerint Kinában Csang-Csu-Lin kiáltványt bocsátott ki, amelyben közli, hogy átvette a főparancsnokságot valamennyi mandzsuri haderő fölött. Csang-Csu-Lin egyben táviratot intézett Csau-Kunelnökhöz, amelyben felsorolja Wu-Pei-Fu marsal bűneit és követeli, hogy a marsalt állítsák törvényszék elé. Dr. Yin, az új miniszterelnök — a legutóbbi hírek szerint — elfogalta hivatalát.

Sanghaitól mintegy husz kilométernyire heves harcok folynak. Eddig még meg nem erősített hírek szerint a csi-li és mandzsuri csapatok Északcsiliben Csao-Yangnál megkezdték az ellenségeskedést. Csang-Csu-Lin csapatai utban vannak Ipauból Csao-Yangba.

Az amerikai és a brit kormány képviselői hivatalosan tiltakoztak ama tilalom ellen, amelynek értelmében amerikai és brit állampolgárok nem utazhatnak Kiang-Csu, Cse-Kiang és Nuan-Hwei tartományokba.

Ötvenötezer dinárt

sikkasztott egy budapesti bankhivatalnok

Eltözsézte a rábizott pénzt

Budapestről jelentik: A főkapitányságon csütörtök délelőtt előzetes letartóztatásba helyezték Lipovitz Jenőt, a Magyar Általános Hitelbank krisztinavárosi fiókjának főnökhelyettesét, akiről kiderült, hogy ötvenötezer dináros sikkasztást követett el a Déli vasut kárára. A krisztinavárosi fiók főnöke az elmúlt hónapban szabadságon volt. Ezalatt az idő alatt Lipovitz vezette a fiók ügyeit. A Déli vasut igazgatósága megbizta Lipovitzot, hogy egymilliárd koronáért vásároljon részére dinárt. Lipovitz a dinárok legnagyobb részét le is szállította, azonban bizonyos összeggel hátralékban maradt. A Déli vasut sürgette a hátralék kiegyenlítését, amit Lipovitz állandóan halogatott azzal a kifogással, hogy nem tud elég dinárt szerezni. A Déli vasut erőlyes felszólítására újabb fizetéseket teljesített, úgyhogy csak ötvenötezer dinár leszállításával maradt hátralékban. A Déli vasut ekkor aztán a Hitelbank központi igazgatóságához fordult, ahol kiderült, hogy Lipovitz a megbízást saját személyében teljesítette és nem a rendes uton, a bankon keresztül. Ezért Lipovitzot a bank igazgatósága sikkasztásért följelentette.

Kosztics sakkmeister Ausztráliában

Mindenütt melegen ünneplik a jugoszláv sakkmeistert

Kosztics Boris, a Szubotica is jólismert jugoszláv sakkmeister ezidőszent Ausztráliában van köruton. A világhírű sakkmeister ausztráliai turnusáról most érkezett az első hír egy szuboticei ismerőséhez, akinek többek közt a következőket írja levelében:

— Ausztráliában már megkezdtem turnémat. Utközben Párisban, Londonban és utazásom minden állomásán játszottam a sakk-klubokban. Egyiptomban és Ceylon szigetén rövidebb ideig pihentem, majd harminckét napos utazás után végre partraszálltam Ausztráliában. Eddig Tverte, Adelaide, Melbourne és Sidney városokban szerepeltem és mindenütt szép fogadtatásban volt részem. Melbourne-ban, Ausztrália fővárosában, ebben a gyönyörű világárosban, különösen szívélyesen fogadtak és nagy

ovációban részesítettek, bankettet rendeztek tiszteletemre és gazdagon megajándékoztak, úgy hogy eddig 50.000 dinárt takarítottam meg Ausztráliában. Mindenütt a legmelegebben bocsúztak tőlem és kértek, hogy minél előbb jöjjenek ismét Ausztráliába.

Az ausztráliai lapok egyébként a legnagyobb elismerés hangján írnak Kosztics-ról, aki Sidneyben Wizner ausztráliai sakk-bajnokkal mérkőzött. Melbourne-ban két simultán mutatványban mindössze öt partit veszített Kosztics, aki legnagyobb sikerét a vak játszmákban aratta hat igen erős játékos ellenében, amiből csak egy partit veszített. Kosztics Boris egyébként megváltoztatta eredeti utitervét és előbb Délafrikát, Johannesburgot, Kinát és Japánt is meglátogatja és csak azután fog Canadán át visszatérni Európába.

HIREK

— **Bírói és ügyészi kinevezések a Vajdaságban.** Beogradból jelentik: Az igazságügyminiszter Sherplin Iván palánkai járásbíróvá a noviszadi törvényszékhez bírónak, Mocskovics Jánkó kiskindai államügyészt a szombori törvényszékhez bírónak nevezték ki. Mikaszinovics Bránkót, a pancsevői államügyészség vezetőjét Szubotica-ra államügyészség vezetővé nevezték ki az igazságügyminiszter.

— **A kiskindai törvényszék új elnöke.** Beogradból jelentik: A király az igazságügyminisztérium előterjesztésére dr. Gyurgyevics Vojisláv kiskindai bírót a kiskindai törvényszék elnökévé nevezték ki.

— **Kereskedelmi tárgyalások indulnak meg Anglia és Németország közt.** Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség értesülése szerint az angol kormány újabb megfontolás tárgyává tette, hogy a német kormánnyal kereskedelmi szerződést kössön. Az angol kormány a berlini angol nagykövetség útján juttatja el javaslatát a német kormányhoz. A tárgyalások valószínűleg már a jövő héten megkezdődnek Berlinben.

— **A Hírlap szerkesztőségének sztrájkja.** A Hírlap munkatársainak négy nap óta tartó sztrájkjában — mint értesülünk — csütörtök délután kedvező fordulat állott be. A sztrájkoló újságírók kiküldöttjei és a laptulajdonosok megbízottai között tárgyalások indultak meg, amelyek folyamán mindkét fél kifejezte hajlandóságát a megegyezésre. A tárgyalásokon a megbízottak között szóbeli megállapodás jött létre, amelyet a felek megbízói elé terjesztenek jóváhagyás végett. Így tehát kilátás van arra, hogy a pénteki nap folyamán békésen fog elintéződni az áldatlan harc.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatásiügyi inspektor jóslata.) Tartós szép idő várható.

— **Kereskedők akciója a noviszadi vámfőnök ellen.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedők és szállítók vasárnap délelőttre gyűlést hívtak össze a Golemovics Jován vámfőnök elleni panaszok tárgyalására. A vámfőnök ugyanis minden külföldről érkező árut előbb Beogradba küldet vegyvizsgálat végett és ez a hosszadalmas eljárás egyes kereskedőnek óriási károkat okoz. A kereskedők a gyűlésen delegációt jelöltek ki, amely a kereskedelmi miniszter előtt fog tiltakozni a vámfőnök eljárása ellen.

— **A sikkasztó noviszadi gyógyszerész a bíróság előtt.** Noviszadról jelentik: Kiss Vilmos noviszadi gyógyszerész bűntudatát — amelyről annak idején részletesen beszámolt a »Bácsmegeyi Napló« — október 7-én tárgyalja a noviszadi büntetőtörvényszék. Kiss tizenhatrendbeli csalással és sikkasztással vádolja az ügyészség. A Kiss által sikkasztott összeg egy millió kétszáz-tizenötezer dinárra rug.

— **Véget ért a bécsi fém munkások sztrájkja.** Bécsből jelentik: A fém munkások szakszervezetének megbízottai, akik 15 százalékos bérjavítást követeltek, elérték a 10 százalékos emeléssel és az alaphér 20 százalékos feljavitásával. Míg a Munkásotthonban a tárgyalások folytak, odakünn az uccán sok kommunista munkás gyűlt össze és lármás tüntetéssel igyekezett a munkaadók javaslata ellen hangulatot kelteni. A demonstrációból véres verekezés lett a kommunisták és a szocialisták között. Végre is rendőrségnek kellett közbelépnie, de akkor már három szocialista munkást véresre vertek. A fémárnyárakban csütörtökön reggel teljes mértékben megindult az üzem.

— **Károlyi Mihályt súlyos baleset érte.** Londonból jelentik: Károlyi Mihályt, aki Londonban emlékiratainak második kötetén dolgozik, kerékpár-kiránduláson súlyos baleset érte. Bokáját eltörte s a törés olyan komplikált, hogy több hétig eltartó kezelésre van szüksége.

— **Puliti vívóbajnok nem akar párbajozni.** Budapestről jelentik: A Magyar Vívó Szövetségnek a párisi vívóolimpiász zsűrijébe delegált reprezentánsának, dr. Kovács Györgynek Puliti olasz vívóbajnokkal támadt afféjért szerdán kellett volna lovasias uton elintéznit. Dr. Kovács György segédei ugyanis a párbaj napját szeptember 17-re tüzték ki, a párbaj színhelyéül pedig felajánlották Budapestet, vagy pedig Olaszországból jövet a vasut mellett fekvő egyik határszéli várost. Puliti megbízottai azonban a nekik már több mint két héttel ezelőtt elküldött és a párbaj feltételeit tartalmazó levélre nem válaszoltak, sőt a párbajnál való meg nem jelenésüket ki sem mentették.

— **Milliókat érő bál belépőben ravatalozták föl Eva Mayt.** Bécsből jelentik: Badenben, ahol Eva May filmszínésznő föbelőtte magát, a köztemető halottasházában nyitott érekeporsóban tették ravatalra a holttestet és a közönség, különösen a nők, ezrelével tódult a gyászházba, mert hire futott, hogy pompás toalettbe öltöztették a ragyogó szépségű filmszínésznőt és ráadták prêmes felöltőjét is, amelyet nemrég vásárolt 36.000 dollárért. Így akarták elhamvasztani, de valószínűleg hozzátartozói kívánták, hogy a bál belépőt kiméjlik meg az enyészettől, mert közvetlenül a koporsó lezárása előtt a drága felöltőt levették a holttestről.

— **Ellopta a gazdája fogatát.** Kuluncsics Péter vámtelkei gazdálkodó feljelentést tett a szuboticei rendőrségen kocsisa Kopunovics (Nyakó) Ferenc ellen, aki néhány nappal ezelőtt megszökött gazdája fogatával. A rendőrség megindította a nyomozást és szerdán elfogta a tolvaj kocsist, aki kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy az egyik lovat eladta 5125 dinárért Sokcsics Péter tavankuti gazdálkodónak. A kocsit és a lovak is megkerültek. Kopunovicsot a rendőrség átkísérte az ügyészség fogházába.

— **Az adóhivatali sikkasztó ügyét áttették az ügyészségre.** Papp István, a szuboticei adópénztár tolvaja ügyében a rendőrségi nyomozás eredménytelen maradt és csupán annyit sikerült megállapítani, hogy Papp a betörés után Magyarországra szökött. A rendőrség csütörtökön áttette az aktákat a szuboticei ügyészséghez.

— **Prónay párbajban megsebesült.** Budapestről jelentik: Prónay Pál alezredes, a volt különítményi parancsnok és Huszár Elemér nemzetgyűlési képviselő — aki az alezredes súlyos beteg bátyját, Prónay Mihályt volt nógrádi főispánt egy hírlapi nyilatkozatban megsértette — csütörtökön emiatt kardpárbajt vívtak a Fodor-vívóteremben. A balkezes Huszár Elemér az első összecsapásnál keresztülvágta Prónay jobb hüvelykujját három

centiméter mélyen. Prónay ragaszkodott a párbaj folytatásához és a második menetben rendkívül hevesen támadott, azonban újból ő sebesült meg: Huszár Elemér hat centiméter hosszú sebet ejtett Prónay homlokán. Az orvosok öt öltéssel összevarrták Prónay fejébét és ugyanekkor varrták össze a hüvelykujján szenvedett sérülést is.

— A német mozik a csőd szétén állanak. Lipcséből jelentik: A német mozgósínházak tulajdonosainak országos egyesülete ezidei közgyűlésén a német mozgósínházak kedvezőtlen helyzetével foglalkozott. Annak — fejtegette Ludvig Scheer, az egyesület elnöke, — hogy a mi járunk a csőd szélére jutott, sok oka van. Elsősorban reá kell mutatnunk arra, hogy a hatóságok a mozibajárást nagyon megadóztatják. Aki a mozi küszöbére teszi a lábát, annak óriási fényűzési adót kell fizetnie. A mozik elnéptelenedésének másik fő oka a pénzhány. A közönségnek nincsen pénze s így természetesen legelsősorban a szórakozásán takarékoskodik. Rosszak a filmek és nem vonzzák a közönséget, amely inkább sörházakba jár. Nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy a filmszínházak rendkívül magas díjakat követelnek. Itt van nálam Asta Nielsennek egy levele, amelyben tizenkétezer dollárt kér négy heti szereplésért. Ilyen terhek alatt össze kell roppannunk. Az évi jelentés elmondotta, hogy a német mozik nyolcvan százaléka hitelezői ellenőrzés alatt van.

— A lengyel szocialisták Macdonald elnök. Varsóból jelentik: Ramsay Macdonald miniszterelnök a Népszövetség tartott nagy beszédében helytelenítette a felszólítást, amely ezt az országgrészt Lengyelországnak ítélte. A lengyel keresztény és szociáldemokrata munkásszervezetek most állást foglaltak az angol miniszterelnök nyilatkozata ellen és megküldték tiltakozásukat az angol Trade Union-nak és minden egyes angol szakszervezetnek.

— Hirtelen halál. Rogics Péter szubotical hentes szerdán délelőtt iktetésében összeesett és nyomban meghalt. Halálát szívizélhűdés okozta. Holttestét a mentők lakására szállították.

— Newyorkban inzultáltak Locatellit. Newyorkból jelentik: Locatelli olasz világrepülőt, aki fascista meggyőződésű, kedden este, mikor egy színházból kijött, több olasz kommunista megtámadta és bántalmazta. Egy rendőrt, aki Locatelli segítségére sietett, törzsúrásokkal veszedelmesen megsebesítettek.

— Hitler hívei ki akarták szabadítani. Münchenből jelentik: Szerdán este itt letartóztatták hat fajtűdő vezért, akiket azzal vádolnak, hogy meg akarták kísérelni Hitler kiszabadítását. A letartóztatottak között van Büssler főhadnagy is, akit a Hitler-pörben egy évi és három hónapi várfogságra ítéltek, de ideiglenesen szabadlábra helyezték.

— A spanyol kormány tárgyalásokba bocsátkozik a felkelőkkel. Londonból jelentik: A Times tangeri levelezője szerint a spanyol direktorium haladéktalanul tárgyalásokba újult bocsátkozni Abd el Krim-mel, még pedig az 1923. júliusi alapon. E feltételek szerint Spanyolország feladná Marokkó nagy részét és elismerné Marokkóban a szultánt. A riff-kabilok követelik, hogy a spanyolok ürítsék ki Tetuant és mindazokat a területeket, amelyeket az 1912. évi szerződés óta megszállottak. Spanyolország csupán Ceutát és Melillát tartaná meg.

A Cankov-kormány azonosítja magát Alexandrov Tódor politikájával

Kormánycsapatok is résztvesznek a macedón szervezetek véres harcában

Beogradból jelentik: Bulgáriából csak nagyon gyéren érkeznek hírek azokról a harcokról, amelyek a két macedón szervezet között Dzsudzuma környékén folynak. A bolgár kormánycsapatok — hír szerint — résztvesznek ezekben a harcokban Protogerov tábornok oldalán. A legújabb jelentések szerint a harcokban eddig százötven ember esett el. Hivatalosan is megerősítik azt a hírt, hogy Cankovot, az Ilinden-szervezet vezérét is meggyilkolták.

A bolgár kormány igyekszik az eseményeket úgy beállítani, mintha Alekszandrov Tódort orosz pénzzel támogatott macedón szervezetek gyilkolták volna meg. Ezeknek a híreszteléseknek Beogradban egyáltalában nem adnak hitelt és nagy felháborodással olvassák a kormányhoz közelálló bolgár lapok cikkeit, amelyek kétséget kizáró módon arra engednek következtetni, hogy a Cankov-kormány azonosítja magát Alekszandrov politikájával.

A »Stovo« szerint Alekszandrov — akit orvul gyilkoltak meg — a bolgár fajszeretét nemzeti ideológiának martírja, a »Dnevnik« pedig mint nagy forradalmárt méltatja Alekszandrovot, aki nagy cél: Macedónia felszabadítása érdekében harcolt Alekszandrovot megölték — írja a bolgár lap — de jönni fognak új Alekszandrovok, akik »felszabadítják a Macedóniában idegen uralom alatt szülőddöket«.

A beogradi politikai körökben rámutatnak arra, hogy egészen vilá-

gosan látszik, hogy a politikai gyilkosságok a Cankov-kormány tudtával történtek.

A bolgár kormány cáfol

A hivatalos bolgár távirati iroda — mint Szófiából jelentik — a politikai gyilkosságokról jelentést tett közzé. A kommuniké szerint a gornja dzsumaja-i és szófiái gyilkosságok szála Bécsbe vezetnek Cser-szkij orosz bolsevista ügynökhöz. A közvetítő Szófia és Bécs között Hadzsi Dimoff volt, akit Szófia utcáin lőttek le. Az volt a terv, hogy Bulgáriában bolsevista forradalmat támasztanak, amihez elsősorban az kellett, hogy Alekszandrov Tódor és az autonómista programhoz hű barátai eltűnjenek és mihelyt ez a gyilkosság megtörténik, Petricsben kommunista lázadást szerveznek, népmiliciát teyvereznek föl, ezáltal kényszerítik a szófiái kormányt, hogy a nagyobb helyőrségekről csapatokat küldjön a petricsi kerületbe. Arra számítottak, hogy az általános fejtelenség közepette erőszakkal eltávolítják a Cankov-kormányt.

A szófiái lapok a macedón emigránsok aláírásával felhívást közölnek, amelyben Alekszandrov Tódort, mint mártírt gyászolják. Russev belügyminiszter kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy Petrics kerületében teljes a rend és a nyugalom, az ottlévő csapatok és a csendőrök elegendők, nincs szükség kivételes rendszabályokra és a kormány eltekintett a hadiállapot kihirdetéséről.

— A »Kékszakáll 8-ik felesége«, francia vígjáték előadására váltott jegyek szombat d. u. 3-ig lesznek fentartva. A Városi Színházban pénztárvitás 20-án d. u. 4-től fél hatig és este 7 órakor, vasárnap d. e. 10—12-ig, délután 4-től fél hatig és este 7 órakor.

— Hatvanéves ember megölte fiatal menyasszonyát. Ceglédről jelentik: A Kószoru ucca 4. szám alatt levő házból napok óta erős hullaszag áradt ki. A szomszédok figyelmeztetésére a rendőrség behatolt a házba. Ágyában teljesen levetkőzve, dühhával betakarva találtak egy harmincéves, feltűnő szép asszonyt: Kósik Erzsébetet. Az első pillanatra megállapította a rendőri bizottság, hogy valami súlyos tárggyal többször fejbeütötték az asszonyt, aztán késsel a nyakát elmetstették. Amikor a bizottság továbbkutatott a házban, a szobából nyíló kamrában felakasztva találták a ház gazdáját, a hatvannégyéves Ungvári Mihályt. A rendőri nyomozás megállapította, hogy Ungvári közös háztartásban élt menyasszonyával, akire rendkívüli féltékeny volt. Egy este ismét féltékenységi jelenet játszódott le az öregember és a fiatal menyecske között, s a szóváltás hevében Ungvári baltával többször fejbevette Kósik Erzsébetet, majd konyhakéssel átvágta a nyakát. A gyilkosság elkövetése után fölakasztotta magát.

A »Hakoah« Subotical Zsidó Ifjúsági Egyesület 21-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a Bárány-szállóban rendkívüli közgyűlést tart. Tekintettel a tárgy fontosságára, kérjük a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A választmány.

— Vorovszky gyilkosát botrányokozás miatt letartóztatták. Genfből jelentik: Konradi Móricot, aki tavaly a lausannei török békekonferencia idején egy vendéglőben agyonlőtte Vorovszky szovjetmegbízottat, éjjel egy genfi mulatóhelyen letartóztatták, mert egy táncosnőt lelővéssel fenyegetett. Emlékeztet, hogy Konradit a múlt év novemberében fölmentették s akkor barátainak közvetítésével egy svájci vállalatnál állást kapott.

Dentist Reményi Frigyes hazaérkezett és fogászatit rendeléssel megkezdte. Rendel d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig. Telefon 743.

— Kocsmal verekedés. Noviszadról jelentik: Slemenja György pasicsevói földműves az egyik külvárosi kocsmában részegen összeszólalkozott egy ismeretlen emberrel. A vitából csakhamar verekedés keletkezett, amelynek során az ismeretlen Slemenját vasvillával súlyosan megsebesítette. Slemenját be szállították a közkörházba. A támadó elmenekült.

Artisztikus gyermekfőnyképek Reményinél.

Banktisztviselő (kezdők és több-
éves gyakorlattal bírók) vajdasági
nagyobb pénzügyvezető keresetűnek.
Szerb és német nyelv perfekt tudása
elengedhetetlen feltétel. Csakis ilyenek
ajánlkozhatnak, eddigi működésük, referenciák és fizetési igényeik megjelölésével. Irásbeli ajánlatokat Schmolka
hirdetőiroda, Novisad, Futoški put 2.
továbbít. 6912

SPORT

Vasárnap lejátszák a Jugoszlávia—Szombori Sport bajnoki mérkőzést. Né-
hány nappal ezelőtt a Jugoszlávia vezető-
sége azzal a kérelemmel fordult a zagrebi
szövetséghez, hogy a vasárnapra kitűzött
Jugoszlávia—Szombori Sport országos
bajnoki mérkőzést halassza el, mert a
zagrebi triálmérkőzésre kirendelt játéko-
sok vasárnapig nem pihenhetik ki magu-
kat. A szövetség a Jugoszlávia kérését
elutasította és táviratilag közölte a szu-
botical szövetséggel, hogy a két egyesü-
let csapatainak vasárnap minden körül-
mények között le kell játszani a kisorsolt
bajnoki mérkőzést. Az országos bajnok-
ság középdöntője az SMTG Szegedi-uti
pályáján kerül lejátszásra.

A Szegedi Atlétikai Klub Beogradban.
Beogradból jelentik: A Szegedi Atlétikai
Klub szombaton és vasárnap Beogradban
fog mérkőzni a BSK csapatával. A mér-
kőzést nagy érdeklődés előzi meg. A beo-
gradi lapok kiemelik, hogy a Szak egyike
a legjobb klasszisu magyarországi csapa-
toknak és ebben az évben kitűnő formá-
ban van.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1924. szeptember 18.

Zürich 7.325.
Budapest deviza 1071—1078, valuta
1051—1053.
Berlin deviza 58.6—58.8 milliárd már-
ka, valuta 58.2—58.7 milliárd márka.
Bécs deviza 987—991, valuta 982—
988.
Prága deviza 47.125—47.625, valuta
46.875—47.375.

Zürich, szept. 18. Zárlat: Páris 28.30,
London 23.68, Newyork 529, Beograd
7.325, Brüsszel 26.35, Milanó 23.15, Am-
sterdam 203.70, Berlin 126, Bécs 0.00747,
Szófia 3.8625, Prága 15.8150, Varsó
10.250, Budapest 0.00655, Bukarest
2.8750.

Beograd, szept. 18. Zárlat: Páris
3.85—3.90, London 318—321, Milanó
3.14—3.18, Newyork 72.25—72.50, Genf
13.55—13.60, Bécs 0.1016—0.1075, Prá-
ga 2.16—2.18, Budapest 0.0950—0.0975,
Bukarest 37.50—38.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 18. A
forgalom csekély, a jelenlegi árak mel-
lett alig fordul elő kötés. Irányárak:
Buza bácska 350 dinár. Árpa 330 di-
nár. Tengeri 280 dinár. Tengeri
290 dinár. Bab fehér 440 dinár. 7% de-
fekt 455 dinár. Liszt 0-ás G. 550 di-
nár. 2-es 510 dinár, 5-ös 440 dinár, 6-os
400 dinár, 7-es 343 dinár, 8-as 240 di-
nár. Korpa 190 dinár. Kender prima
2350 dinár. Másban nem történt kötés.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 18.
Buza őszi vörös 145, Buza őszi kemény
143, Tengeri 130, Liszt sp. w. cl. 575—
625.

Budapesti értéktőzsde, szept. 18. A
mai bankközi forgalomban kedvezőbb
volt a hangulat az értékpapírcsop-
or. Előfordult kötések: (ezer koronákban):
Magyar Hitel 503—505, Osztrák Hitel
172—175, Keresk. bank 1150—1160,
Athenaeum 135, Globus 25—26, Pallas
150, Közuti 54, Déli vasút 55, Államvas-
út 450, Salgó 505—515, Kohó 380—390,
Ganz Dan. 2350—2400, Ganz vill. 1125—
1175, Délicukor 435, Magyar cukor
2300—2360.

EREDETI
SCHICHT-szappan a SZARVAS védjeggyel.
a világ legjobb és használatban legolcsóbb szappana
Ügyeljen a SCHICHT névre és a SZARVAS védjegyre.

NYILTTÉR.

Özv. Hoffmann Józsefné szül. Lukič Mária Beogradski put 55. számú, özvegyi haszonélvezetében levő gyógyszerárát megvettem. A netán levő hitelezői 8 nap alatt jelentsék be követeléseiket. Azon időn túl jelentkezők nem lesznek figyelembe véve.

Stevan Aradzski
gyógyszerész

7109

EJ BE GYÖNYÖRÜ a BUNDÁJAI

HOL KÉSZÜLT ?

Még mindig nem tudja, hogy

NÁVAY és KOPILOVICS-nál ZOMBORSZKI PUT 2 SZÁM

készülnek a legszebb szőrmedolmok ?

Raktáron tartanak dus váldsztékban mindenféle szőrmeárut. Elvállalnak minden e szakmába vágó munkát úgy nőeknek mint férfiaknak a legjutányosabb árban.

7101

Izvr. br. 447/1924.

Dražbena objava.

Dolepotpisani sudski isvršilac, u smislu §. 102. zak. čl. LX. 1881. ovim objavljuje, da će se usled rešenja novasadskog sreskog suda br. 6862/1923. u korist poverioca Makse Gergelya i drug iz Novekanjiže zastupanog po advokatu Dru Jakovu i Lipotu Volfu protiv dužniku iz Padeja na javnoj prodaji prodati popisane pokretnine u zapisniku od 27. novembra 1923. god. i procenjene u vrednosti od 6000 din. a koje se sastoje od predmeta: 1 kuća sazidana na opštinskom zemljištu ali pravo vlasništva nije gruntovnički provedeno.

Po rešenju vel.-kikindskog sreskog suda broj 4281/1924. određena javna prodaja, radi podmirenja glavnice od 2450 din. na ovaj od 8 juna 1923. god. pripadajućih 8% kamata do sada ustanovljenih troškova u iznosu od 462 din. održaće se: 9 oktobra 1924. god. u 10 sati pre podne na licu mesta u Padeju u smislu §§. 107 i 108. zak. čl. LX. 1881. po naplati kupoprodajne cene u gotovom, a u slučaju nužde i ispod procenjene vrednosti prodati.

U Vel.-Kikindi, 10 septembra 1924. god.

Božidar M. Mišković
sudski izvršilac.

7107

TANKÖNYVEK

az összes iskolák részére előírás szerint

IRÓ- és RAJZSZEREK

jutányosan beszerezhetők

VIG ZSIGMOND SÁNDOR

könyvkereskedésében Suboticán.

6815

ÉDER KÁLMÁN

MÜBUTORASZTALOS

LAKÁSBERENDEZÉSI
VÁLLALATA

NÜHELY és BUTORRAKTÁR:

VILSONOVAUL. 40. A KÉPEZDÉVEL SZEMBEN

ANGOL ESŐKÖPENYEK

minden eddig felülmúló különleges gummirozott és doublrozott minőségekben megérkeztek

SALAMON BRÁCA SONNENBERG

cégekhez SUBOTICA, Karadjordjev trg. — Eladás nagyban és kicsinyben jutányos napi áron.

Kérjen árajánlatot és tekintse meg az árut.

7115

TRAFIKANT GÁBOR ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőtében:
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgálic, Vasgálic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

6192

a „SHELL-COMPANIE“ képviselőtében:

„SHELL“ gépolaj
„SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj,
„SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín
„SHELL“ petroléum.

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota

Telep: Sentaí put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TÜZOLTÓ- és KERT.
TÖMLŐKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAP-
JU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT,
MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁ-
BÓL és LENBÓL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZ-
NAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONGVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

Gazdák figyelmébe!

Melichar-féle **UNICUM-DRILL**

vetőgépek, ekék, csöves kukorica-
morzsolók, répvágók, szecsavágók,
boronák, szőlőprések és szőlőszúzók
jutányos áron kaphatók

Rudolf Bächer-Franc Melichar
egyedüli sombori képviselője

Szlávy Oszkár vaskereskedése

Telefon 15 Sombor Telefon 15

6512

Tisztelettel értesítjük vevőinket, ismerőseinket és a nagyérdemű közönséget, hogy

NŐIKALAP SZALONUNKAT

Pašičeva ul. 2. (Edénypiac) a Schwartz i Drug cég volt helyiségében megnyitottuk. Állandó raktárt tartunk modell-kalapokból. Mindennemű átalakítást, javítást izlésesen és pontosan elkészítünk

MÓS PIROSKA és TÁRSA

7059

226

WEISZ JENŐ kefeárugyára

Subotica, Telefonsz. 188.

AJÁNLJA

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ VERSENYEN KIVÜLI KEFE,
ECSET, SEPRÓ, MALOMKEFE GYÁRTMÁNYAIT

„PHÖNIX“

életbiztosítási társaság beográdi igazgatósága keres magas díjazás mellett Suboticán ügyes és megbízható üzletszerzőket. — Jelentkezni lehet SZABADOS S. cégnél Subotica, Iván Antunovičeva ulica 4. sz. alatt (volt Novák-féle palotában.) 7054

ERDÉLYI ANTAL

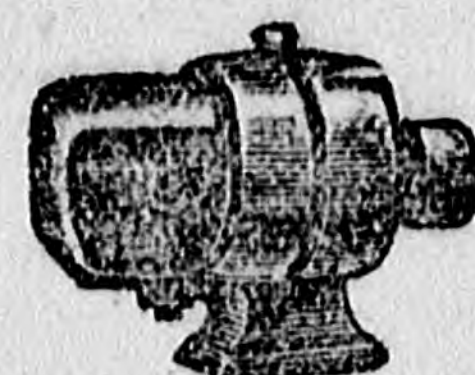
műbutorasztalos és lakásberendezési vállalat Subotica

Üzlet: Sudarevičeva ul. 4. — Műhely: Lifka mozi udvarában.

FRIEDMANN MÁRKUS

villanyfelszerelési vállalata, Suboticán
Paje Kujundžićeva ulica 18 szám. Telefonszám 172.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések Jótállás mellett. Szállodai csengőberendezések, jelző csengők. Művészi kivitelű selyemernyők rendelés után.

Villanyfelszerelési cikkek és villanylámpák minden feszültségben és neagságban a legolcsóbb naplárban kaphatók. Tervrajzot és költségvetést díjmentesen készítenek.

5144

TÜZIFA és FASZÉN

Ajánlunk azonnali vagy későbbi szállításra vagon-tételben és hajórakományonként prima egészséges bükk, gyertyán, vegyeshasáb és dorongfát, továbbá száraz villázott faszenet a LEGOLCSÓBB napi árak mellett.

„DANICA“

Faipar és Butorgyár Osijek, Telefon 404.

VADÁSZOR!

Vadászfegyver, vadászlőszer és vadászfelszerelési szükségletüket legolcsóbban

V. Bata Sin cég Subotica

Kralja Aleksandrova ulica 7., vadászati cikkek nagykereskedésében szerezheti be.

Óriási raktár! Óriási választék!

Nagy raktár:

JANSSEN FILS S Co, LÜTTICH
ETABLISSEMENT PIEPER, LÜTTICH
FABRIQUE NATIONALE, LÜTTICH
SAUER & SOHN, SUHL
M. OGRIS, FERLACH

gyártmányu vadászfegyverekben.

ELADÁS KIZÁRÓLAG JÓTÁLLÁS MELLETT.

Állandóan raktáron 12, 16, 20, 24, 28 kaliberben.
NAGYEAN! KICSINYBEN!

Arjegyzők ingyen!

Vadásztársaságoknak nagy árengedmény!

BLAU és LUKÁCS

ELEKTROTECHNIKAI GYÁR

BUDAPEST

Vojvodinai vezérképviselőt és gyári főlerakat

„VOLTA“ műszaki és villamossági r. t.

Veliki-Bečkerek.

530

FOGLALKOZÁS

Képzett segédek — kik lehetőleg önállóan dolgoznak — és ügyes tanulóleányok felvételnek „Jelena” nődivatterembe Subotica, Aleksandrova ul. 11. Udvarban. 7022

Ügyes, több évi gyakorlattal bíró 20 éven felüli rőfősség azonnali belépésre felvétetik. Szerb-német és magyar nyelv megkivántatik. Ajánlatok Robitschko János nagykereskedő Belimanastir, Baranja címre küldendők. 7058

VALÓDI ZEISS

SZEMÜVEG
5591

Kapható:
Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica

Javításokat vidékre is azonnal

Önállóan dolgozó kárpitósségéd állandó munkára felvétetik Fanner János Vilsonova ul. 8. 7038

Cserépkályhas segédek magas fizetéssel felvételre azonnalra Takács Mihály kályhas VI., Botičeva ul. 6. 7025

BOROS-HORDÓK

lager és transport, újak és alig használt állapotban levők jutányos árban eladók. Megtekinthetők bármikor
Hirschl Oszkár
Potiski Sveti-Nikolán,
(Senta mellett) Bánát.

Elsőrangú szakácsnő urasági helyre magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 7097

Intelligens, zárdában nevelt 4 polgári végzett urileány ajánlkozik keresztény ur családnak nevelőnőnek vagy házikisasszonynak. A női kézimunka minden ágában kitünő jártassággal bír, a háztartásban segítőkész. Ajánlatokat Lessich papirkereskedése Staribecsén továbbít. 7092

Eladó Zemunban 3 ház
egy telken a Dunaparton a hajó állomással szemben Kéj 5 november 35, 37 és 15 sz. A telek nagysága 1100 m². Ugyanezen telken 30.000 drb. jól kiégetett téglák eladó. — Bővebbet ugyanott a házból.
M. RUSS, ZEMUN 7117

Ügyes masamótleány elmenne vidékre is, ahol teljes ellátást kapna. Szives ajánlatokat „Masamód” jellegre a lap kiadóhivataltába 7099

Jómegjelenésű, intelligens kávéházi felirónót, ki egyúttal felügyelői állást betölthet, jó fizetés mellett felvesszék. Cim Hotel Central Hobisch Brod n/S. 7077

Fiatal segéd felvétetik Körösi Géza fűszer- és csemege kereskedésében Rudic ul. 4. 7066

Téli szalámi

1. rendű kg.-ja 96 dinár. Téli vágású füstölt szalonna és zsír, valamint a legjobb hentes árak, 1-a marha-, borjú- és sertéshusok nagyban és kicsinyben kaphatók.

Legelősebb bevásárlási forrás! Olcsóbbak a piaci áraktól!!!
Üzlet a városházában, a volt hatósági husszék, zenedével szemben
SZABADOS, hentes

Erzieherin perfekt deutsch, mit Klavierkenntnis wird zu einem 7 jährigen Mädchen gesucht. Anträge an Lessich Papierhandlung St.-Bečej. 7094

Lakást kaphat magános urnál (belferületi uccai szoba előszoba, konyka, villanyvilágítás) takarításért gyermektelen, jó megjelenésű, szorgalmas házaspár. Értekezhetni csak 4 óraker Senoe (Bem) ul. 17. 7095

Keresek mielőbbi belépésre
vaskereskedő segédek

Ügyes kiszolgálót, alapos szakismerettel, szerb, német és magyar nyelvismerttel. — Ajánlatok eddigi működés és referenciák megadásával alanti címre küldendők:
SZLÁVY OSZKÁR
vaskereskedés SOMBOR. 7087

Leányt könnyű ügynöki munkára helybeli üzletek látogatására keresünk. Cim a kiadóban. 7124

Értelmes 7045
fiukat
tanulóknak gépműhelyembefelvezsek
CZUCZY
okl. gépészmérnök,
Vujković J. és Tarsa fatelepen

Bejáró takarítónőt keresek d. e. 1/27—1/212-ig. Dr. Reiss IV. Vilsonova ul. 54. 7107

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés közzétételére számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Álláskeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevelet mellékelendő.

NEMZETI MOZGÓ-SZÍNHÁZ SOMBOR

Péntek, Szombat, Vasárnap
Nagy ujdonság!
BELLA DONNA
Egy méregkeverő érdekesítő története 6 felvonásban.
Főszereplő: Pola Negri.

Két jóházból való fiú és egy fiatal asztalossegéd felvétetik. Juhász butoraktár Módos. 7118

Esztorgályosságok állandó munkára felvétetek Löwinger famegmunkáló telep Subotica, Save Terek 23. 7221

Autogénerátorok
15 évi gyakorlattal, mindenemű erőgépek töréseit — (u. m. motorfejek, tartók, tengelyek) vagy bármiféle komplikált törések forrásait felelősséggel végzem.
Kiváncra vidékre személyesen kimegyek.

FEHÉR ANDRÁS
Novisad, Sibinjani Jankó (Hunyadi ul.) 25. 6146

Soffőr, aki katonai szolgálata alatt végezte a SHS. soffőri iskolát, állást keres. Emil Reb kod Link Vel. Kikinda. 7105

Mérlegképes könyvelő, gép- és gyorsíró, magyar-német levelező állását változtatni szeretne. Megkeresést kiadóra „Önálló munkaerő” jellegre kérek. 7100

Iskolakönyvek

író- és rajzszerek legalkalmasabban kaphatók
Heumann Mórna
Subotica, Jelašićeva ul. 1.
Alapított 1881. évben.
Pontos és gyors kiszolgálás!
Jutányos árak! 6062

Intelligens leány keresetk egygyermekes házaspárhoz, ki az összes háztelendőket végzi. Német nyelvtudással előnyben. — Cim a kiadóban. 7119

Valódi, kézzel csomózott
PERZSASZÖNYEG
minden méretben raktáron, még pedig:
ebédlő, háló, uriszoba és összekötő
SZÖNYEGEK
FÜGGÖNYÖK
speciális gyártmány, kézzel csomózott,
olcsóbb mint a szövetszöngy
JAVÍTÁSOK
perzsa, szmirna, argaman szöngyeket szakszerűen javítunk és tisztítunk vidéken is
LEGOLCSÓBBAN
szerezheti be és javíthatja szöngyeit
MEKKA
Keleti Szöngyészövő Subotica
Aleksandrova utca 9. szám.

Pékségéd ki önállóan dolgozik, felvétetik Konc Ferenc Horgoš. 7114

Budapesti Platnik játékkártya

magyaréskaszinó, gyári árban kapható a „Deniko” trafikban. Szállít vidékre is utánvét mellett 6108

VÉTEL-ELADÁS

A VI-ik körben egy szép ház, (három uccai szoba, nyári konyha és szoba) mely azonnal beköltözhető és gazdálkodásra is igen alkalmas eladó. Bővebbet a kiadóban.

Bécsi diókokoz kapható Basch és Vigh fakereskedésben. Telefon: Somborski put 751, Segedinski put 752

KISS ZÁLOGINTEZETE
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból visszamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapjuszövet, szállításra; v. férfi, női ruha és télikabátok kaphatók. Ékszer, ruhák, kabátok, fehérneműk és minden más tárgyak állandóan olcsón eladnak, Subotica I. kör. Bogovičeva (Kinizsi) ul. 12. 5692

Weiterschan János
FESTÉKÜZLETE
Főüzlet: Vel. Becskerek Fő-utca 16.
Fióküzlet: Mariolana. 5570
Bánát legnagyobb és legjobban szortírozott festék szaküzlete.

25 HP auto-omnibus NAG gyártmány, majdnem teljesen új, 25 személyre szóló ülőhely, más vállalkozás miatt olcsón eladó. Bővebbet Born István, Bezdán. 7088

Malom, kis 4 járatu malom teljes berendezése, mely részben új, még üzemben megtekinthető, rekonstruálás miatt eladó. Cim a kiadóban. 7076

Mészelyél, 28 mm. vastag csiszolt, csomómentes, falpát, seprőnyél, nagyban és kicsinyben Schiller Mihály Novakauzsa. 6719

Cipő-különlegességek mérték után
legelősebben kaphatók
Markottnál
Novisad,
Miletičeva (Kenyer) u. 15 4275

Eladó egy selyem szalagarnitúra. Cim a kiadóban 7038

Régi, jóhírű nagyvendégő beszállóval, vendégszobákkal, táncteremmel, szeparekkel, teljes berendezéssel Senta, a Főuccán, két ucca torkolatában, más vállalkozás miatt eladó és azonnal átvehető. Ügynökök kizárva. Felvilágosítást új: Keczei vendéglős, Senta. 7078

Jégszékény eladó. Cim a kiadóban. 7065

Eladó 1 drb 21A Ganz-féle hengerek, használt de jó karban. Friedrich maom Kovin, Bánát. 7067

Somborban, ház, beköltözhető 6 szoba mellékhelyiségekkel eladó Vojvode, Patnika venac 23. Bővebbet Teofanović, Florianova ul. 10. 7012

STENICIN
a legbiztosabb hatású
POLOSKAIRTÓ
Keresése egyszerű. Kapható
Landauer Drogeria Subotica

Gőzházat 6—8 atm. és 8—9 m² tüzelületű, armatura nélküli koresek megvételre, továbbá egy 6 HP nyersolajmotor teljesen új vashordókkal olajjal eladó F. Petres kötőszergyár Subotica. 7110

Senta Keviben Horti Ferenc földje mellett 9 lánca föld kiadó Bergl Jakob fiúknak. 7112

Eladó Valjevón egy jómeneteli éjjeli fűzet. Érdeklődni lehet M. Russ Zemun Ribarska ul. 4. 7116

Eladó! Új ház cserépfedéllel, 3 szoba, 1 konyha, sok mellékhelyiséggel, fél-lánc kerttel. Mészáros József, Radonavac, Kistompa. 18. szám. 7075

Jól bevezetett detail fűszer- és műszaki eladó. Felvilágosítások „7102.” sz. alatt.

Jókarban levő fürdőkád eladó. Cim a kiadóban. 7103

KÜLÖNFÉLE

Magántanulók figyelmébe! Zsoldos Andor: Algebra és geometria magántanulók használatára megjelent. — Első rész az V. osztály tananyaga, a második rész a VI. osztály tananyaga. Nélkülözhetetlen tankönyv magántanulók részére. Egy kötet ára 65 dinár. Kapható a Kurir könyvkiadó-vállalatnál Subotican. 7060

Egy ur leány tisztességes családnál keres butorozott szobát teljes ellátással. Értesítéseket a kiadóhivataltba kér. 7123

Butorozott szoba ágynemű nélkül konyhával, közel a belferhez azonnal kiadó. I. Brozova utca 18. 7113

750 a dinár! Olcsóbb a ruha! Az összes férfiöltönyök, fiuruhák, raglánok, bőrkabátok ujabban 15%-kal olcsóbban lesznek árusítva Eisler Izsónál Barátok temploma során. 7104

ZONGORÁK
pianinók dus váasztkban gyári áron, hangszerek és alkatrészei nagyban és kicsinyben 2469 kaphatók
PRÁGAINÁL
VEL-KIKINDÁN.

Gumtáblégyzött bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica. Frankopanska utca 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivataltba is elfogad.

Eladó pult márványlappal vagy külön Vágó fűszeresnél. 7001

SUBOTICA

HALPIAC

MEINLKÁVÉ